

САБОРНИК

БИЛТЕН БЕОГРАДСКЕ САБОРНЕ ЦРКВЕ
СВЕТОГ АРХАНГЕЛА МИХАИЛА

НЕДЕЉА, 13. СЕПТЕМБАР 2020, ГОДИНА 22, БР. 1

НАПУШТАЊЕ ПРАВОСЛАВЉА ВОДИ У ЗЛОЧИН

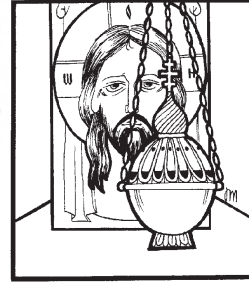
(На празник Светих Јасеновачких мученика, наводимо одломке из интервјуа блаженопочившег проф. др Жарка Видовића, једног од наших најумнијих и најдуховнијих мислилаца, под насловом "Логораши су последња српска национална елита", 2013)

... Последњу елиту српског народа чинили су логораши. Српски народ је логорашки народ, не ни партизански ни четнички. ИСТОРИЈА НАША ЈЕ ИСТОРИЈА НАШИХ ЛОГОРА О КОЈИМА НИКО НИШТА НЕ ГОВОРИ.

... С обзиром на то да је српску нацију родио Свети Сава, морамо знати да народ није језичка, већ духовна заједница, коју окупља Дух Свети. У 20. веку, СПЦ је изгубила улогу коју је имала у време Пећке патријаршије под Турцима. То је век у којем је држава ставила Цркву под свој ауторитет, захтевајући од епископа и патријарха да буду покорни краљу, који себе није сматрао највећом институцијом части, већ власти. Ми смо изгубили представу о монархији јер нам је нова представа наметнута од стране Аустро-Угарске и Турске. Заборавили смо да је монарх институција части, по моралу и заклетви. ... Све су то почечи полаког магљења идеје о националној свести. Касније је уследио комунизам, титокомунизам, много гори од стаљинокомунизма. Ипак, једина и последња национална елита била је она сабрана у логорима. У логоре су допремљени људи из партизана, четника и 80% њих који нису били ни у једном од ова два покрета. Они су, једноставно, били Срби и БИЛИ СУ У ЛОГОРИМА БАШ ЗАТО ШТО СУ СРБИ, без обзира на политичку оријентацију. Нико од њих није био сигуран да ли ће преживети, и водили су рачуна о свему, као да их сутра Бог може упитати ко су и шта су. ...

Нама који смо били у логору у Норвешкој стално је било на уму да неко може упитати како су се држали ти Срби. И ми смо се држали часно. Јер смо сматрали да нас историја и завет обавезују да се тако држимо. Када сам добио пегави тифус у логору, свакодневно сам ишао на рад, свестан да, уколико одем у болницу, из ње више нећу изаћи. И, да видите ту људскост, ту солидарност! Враћајући се ка логору, задужили су нас да носимо дугачко дрво. Моји другови су се распоредили уздуж, а ја сам се окачио о дрво да ме вуку назад. Тако сам преживео. ...

Тито је знао да су логораши преживели смрт, да су отпремљени у ло-

горе као Срби и да је њима свака идеолошка подела страна. А, ако нико у послератној Југославији није постављао питање Српства, логораши су морали јер су једино они очували живо памћење на логоре и чињеницу да су тамо били не зато што су комунисти или антифашисти, него зато што су Срби. ... Водећи у усташком терору су били штокавски Хрвати, тј. Срби који су напустили Православље. Човек који напушта Православље може себе да оправда само лажју да је изнад Православља. Свако подсећање на издају код њих је будило мржњу. ... **НАПУШТАЊЕ ПРАВОСЛАВЉА ВОДИ У ЗЛОЧИН. ...**

Српска историја се дели на немањићи период, који је значајан по градњи манастира такве густине каква не постоји ни у једној европској земљи. Реч је о врхунским делима уметности, фрескама и иконама, а само портрет Светог Саве, настао пре Ренесансе, јесте ремек-дело какво ни Италијани не би били кадри да направе. Али, немањићка држава није била православна, већ је земља обележена манастирима, од којих је сваки представљао седиште за мисију. Монаси су били мисионари, залазили су у народ и оправослављавали га. У време турске окупације, кнез Лазар је рекао: *Чувајте Цркву, изгубили смо државу. ТО ЈЕ СВЕТОСАВСКИ ЗАВЕТ.* Он није на прво место ставио државу, одбивши да буде цар. Он је желео да буде чувар манастира, а управо су манастири играли одлучујућу улогу у Турској, која је била спремна да се бори против католичких земаља. ... Од тог момента, Сулејман Величанствени, који је желео да заузме и Беч и Рим, успоставља Пећку патријаршију, и тада **ПОЧИЊЕ МИСИЈА СТВАРАЊА СРПСКЕ НАЦИЈЕ КАО ЗАВЕТНЕ.** Ми смо имали манастире, али је тек Свети кнез Лазар рекао да се Црква мора чувати. То осећање историје као континуитета, као истог менталитета, који задржава потпуно исти однос према смрти, према Богу, држави, земљи, однос личности о којој је расправљало седам сабора - то је дело Пећке патријаршије. У то време, српски народ не само да је постао три пута бројнији него у време Немањића, већ се проширио и на Босну, која до тада није била православна. Ниједан академик не зна шта је завет као што о томе јасно говори Филип Вишњић у *Буни на дахије*. ...

Данас је на делу нови светски поредак и тежња за јединственим тржиштем, у којем неће бити границе ни за једног бизнисмена, без обзира на то чији је грађанин. ... Јединствено тржиште претвара у јединственог власника света ону државу која буде владала. Тада ћемо изгубити сваку могућност да постојимо као нација, уништиће нам сељаштво, село, породице, парохије. Ми морамо да обновимо СПЦ, у којој је **ЛИТУРГИЈА НАЈВИШИ АУТОРИТЕТ**, а православна заједница - литургијско-парохијска. ... Откако смо ступили у сферу западне цивилизације, ми смо прихватили њене вредности, и то у покрету просветитељства. Западна цивилизација каже: Знање је сила, знање је моћ, а православна каже: Није знање, него вера. ... Запад штити права појединца, али нема систем вредности и културу смисла. Демократија је на Западу правни

појам. Они говоре о праву човека, али ни речи о достојанству човека. ... На Западу ништа не значи погазити достојанство човека. Достојанство је хармонија између човека и Бога, оно што човека чини личношћу. ...

Свака цивилизација има одређени циљ коме тежи, који је њен смисао, а човек у Православљу то дефиниште не тиме ко га је родио, већ ЧЕМУ ТЕЖИ, КОЈИ ЈЕ СМИСАО. ... Смисао православних у Византији јесте да човек буде у хармонији са Богом, Који је смртну људску природу ујединио са бесмртном. У тој хармонији, човек осећа срећу не када осваја свет, већ када ЊЕГОВИ ПОТОМЦИ СЕБЕ ОСЕЋАЈУ КАО ОДРЖАВАЊЕ КОНТИНУИТЕТА. Дакле, оно што је за Рим империја, то је за Византију време превладано историјом. На челу сваке цивилизације стоји систем вредности. Систем православне вредности јесте хармонија између божанске и људске природе, због чега човек врло лако и мирно прима своју смрт ако су му деца и унци добро. Другу главну улогу у Православљу игра мајка. Отуд и Богородица. ...

Принцип симфоније је најстарији принцип, али се он односи на симфонију између човека и Бога, а не Цркве и државе. ЦРКВА ЈЕ ЛИТУРГИЈСКА ЗАЈЕДНИЦА, најшира заједница у којој се човек осећа и креће као личност, као што је породица заједница у којој се рађа човек. ... Црква и нација су историјске категорије које имају свој континуитет... Црква је литургијска, а не правна заједница. Она је благословена заједница у којој се људи јављају као личности...

Још једно место има, осим Царства славе, где живе и даље наши упокојени. То смо ми, њихови потомци. У ПОТОМСТВУ ДЕЛУЈУ ПРЕЦИ, са свима својим добрим и лошим делима и упливима које су оставили за живота, и који остају у потомству. У животу ни једног човека не можемо да разликујемо колико делује он сам и колико делују у њему преци и од њих наслеђене особине, и од њих примљени упливи. Царство живих не може да се одели од царства мртвих, и да се између та два царства повуче граница. Ако ми наследство њихово очувамо и умножимо, ми ћемо их подичити, а ако ми њихову оставину расточимо, ми ћемо њихов вечни лик потамнити. Најбољи помен нашим бесмртним дивовима биће: на жртвама заснована, родољубива дела наша, којима ће се наследство, народна слобода и народно јединство, најсигурније очувати...

Из беседе епископа Георгија (Летића), изговорене на Видовдан 1929. године, у Саборној цркви у Београду

У НЕДЕЉИ 14. ПО ДУХОВИМА ПРОСЛАВЉАМО:

- 13.(31) Полагање појаса Пресв.Богородице; Св.муч.Јасеновачки; Сабор срп.светитеља
- 14.(01) Преп. Симеон Столпник; Црквена Нова година
- 15.(02) Свети мученик Мамант; Свети Јован Посник
- 16.(03) Св. свештеномученик Антим; Св. Јоаникије, први Патријарх српски
- 17.(04) Св. свештмуч. Вавила; пророк Мојсеј Боговидац; Св. Петар Дабробосански
- 18.(05) Свети пророк Захарија и праведна Јелисавета
- 19.(06) Чудо Светог архангела Михаила; Свети мученик Евдоксије

- ПРВО БЕОГРАДСКО ПЕВАЧКО ДРУШТВО -

најстарија музичка институција у Србији (осн. 1853. године), хор Саборне цркве и чувар српског националног блага, традиције и духовности, објављује

АУДИЦИЈУ ЗА НОВЕ ЧЛАНОВЕ ХОРА

понедељком и четвртком у 19:00,
у својим просторијама, на Косанчићевом венцу 32.
Информације на тел: 065/ 333-1853.

Драга браћо и сестре, уз Божију помоћ, овим бројем започињемо нови, 22. годишњи циклус издавања *Саборника*.
У припреми је и годишњак свих бројева из 21. године.

У петак, 18. септембра, у наставку вечерње, која почиње у 17:00,
у Саборној цркви ће се служити

СВЕТА ТАЈНА ЈЕЛЕОСВЕЋЕЊА.

У суботу, 19. септембра,
на празник ЧУДА СВЕТОГ АРХАНГЕЛА МИХАИЛА у Хони,
Света Литургија ће се служити са почетком у 7:30.

Главни и одговорни уредник: протојереј-ставрофор Петар Лукић. Уредник издања: Ивана Радовановић. Тел.храма: 011/2636-684. Факс: 011/2636-566.
www.saborna-crkva.com. sabornik@saborna-crkva.com. Тираж: 1000 примерака.